
Organizowanie kształcenia specjalnego
uczniów z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera
i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi
w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych

ANNA GAWRYLUK

BARBARA JOCZ

BIAŁYSTOK 10.02.2015

Podstawy prawne organizacji kształcenia specjalnego

- Ustawa z dnia 7 września 1991r o **systemie oświaty** (zm. 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r w **sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej** w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 czerwca 2015, w **sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania** uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012r w **sprawie podstawy programowej** wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. **Wraz z komentarzem,**
- Rozporządzenie MEN z dnia 7lutego 2012 w **sprawie Ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,**
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca **2015 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,**
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2014r w **sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.**
- *Komunikat Dyrektora CKE.*

Uczeń niepełnosprawny

- To uczeń posiadający **ważne** orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno – pedagogiczną.
- Jeżeli uczeń ma trudności w nauce lub zachowaniu w szkole, należy „skierować” go do rejonowej publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- Jeżeli uczeń ma orzeczenie wydane przez miejski/powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności, dla celów edukacyjnych **powinien otrzymać orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** – wtedy również należy „skierować” go do rejonowej publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej.

ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

➤ **Uczeń niepełnosprawny**

(w rozumieniu prawa oświatowego):

- **niestyszący, słabo słyszący**
- **niewidomy, słabo widzący**
- **z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją**
- **z upośledzeniem umysłowym**
- **z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera**
- **z niepełnosprawnościami sprzężonymi**

➤ **Uczeń niedostosowany społecznie**

➤ **Uczeń zagrożony niedostosowaniem społecznym**

IPET

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Wybór szkoły/placówki oświatowej

- Decyzja rodzica.
- Diagnosta w poradni psychologiczno – pedagogicznej jest pierwszym doradcą/pomocnikiem rodzica w wyborze najlepszej szkoły dla jego dziecka.
- Sugestia najlepszej formy kształcenia dla danego dziecka zamieszczana jest na druku orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawanym przez zespoły orzekające publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych.
- **Jaka jest rola nauczyciela przy wyborze najlepszej formy kształcenia dla ucznia niepełnosprawnego?**
- Rzetelne informacje o uczniu.

Co to znaczy kształcenie specjalne?

§ 5. 1. Przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, oddziały i ośrodki, o których mowa w § 2 ust. 1, zapewniają:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci lub uczniów;
- 3) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci lub uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne;
- 5) integrację dzieci lub uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi lub uczniami pełnosprawnymi;
- 6) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Regulacje prawne – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Doprecyzowanie **zadań dyrektorów szkół i placówek** w zakresie kształcenia specjalnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, niedostosowanej społecznie i zagrożonej niedostosowaniem społecznym poprzez:

- dodanie w art. 39. ust. 1 pkt. 10 ustawy **wskazującego dyrektora szkoły lub placówki jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia.**

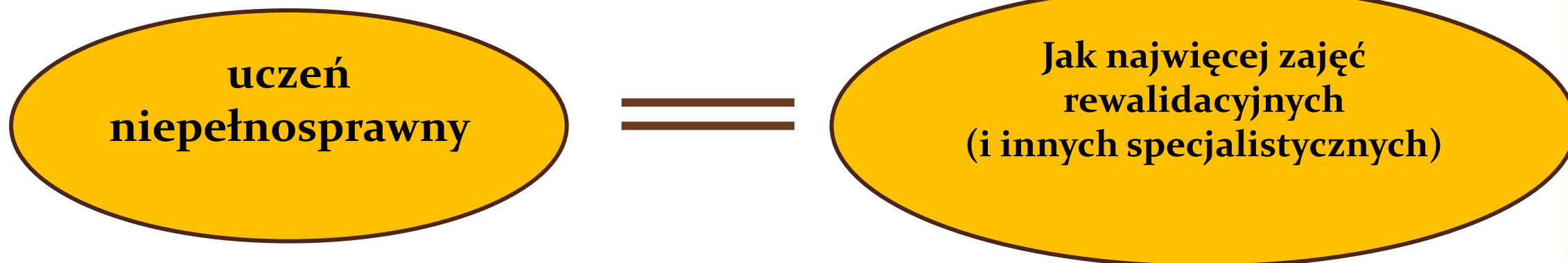

Ważne

Dla uczniów z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zapewnia się zajęcia rewalidacyjne w każdym roku szkolnym.

Rodzic lub pełnoletni uczeń może nie wyrazić zgody na te zajęcia, jednak musi uzasadnić powód zwolnienia z tych zajęć.

Odczarowanie stereotypu

Zajęcia rewalidacyjne – wymiar godzin

SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA, W TYM SPECJALNE:

- w oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych – po 2 godz. w tygodniu na ucznia
- w oddziałach specjalnych – po 12 godzin w tygodniu na oddział
- w oddziałach przysposabiających do pracy organizowanych w gimnazjach, w tym w gimnazjach specjalnych dla uczniów niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym – po 2 godz. w tygodniu na ucznia

Ważne:

- Wyjątek stanowią szkoły podstawowe i gimnazja specjalne dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w których:
 - zapewnia się – 10 godzin w tygodniu na oddział

Zajęcia rewalidacyjne – wymiar godzin

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE, W TYM SPECJALNE DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W NORMIE INTELEKTUALNEJ:

- w oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych - 2 godz. w tygodniu na ucznia
- w oddziałach specjalnych – 10 godzin w tygodniu na oddział

TECHNIKA, W TYM SPECJALNE DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W NORMIE INTELEKTUALNEJ:

- w oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych - 2 godz. w tygodniu na ucznia
- w oddziałach specjalnych – 8 godzin w tygodniu na oddział

Ważne:

- **Zajęcia rewalidacyjne** wynikają z posiadanego przez ucznia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
- **Zajęcia specjalistyczne** są zajęciami organizowanymi w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

To różne rodzaje zajęć.

Podstawa prawna do objęcia ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną:

- *Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*

Podstawa prawna do objęcia ucznia zajęciami rewalidacyjnymi:

- *Rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.*

Zajęcia rewalidacyjne

- zmiany warunków organizowania kształcenia specjalnego

W ramach **zajęć rewalidacyjnych** należy uwzględnić w szczególności:

- 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku dziecka lub ucznia niewidomego.
- 2) naukę języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku dziecka lub ucznia niesłyszącego lub z afazją.
- 3) **zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku dziecka lub ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.**

Zajęcia rewalidacyjne

- Rodzaj zajęć rewalidacyjnych określa się dla każdego ucznia indywidualnie na podstawie diagnozy w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz diagnozy nauczycieli, specjalistów w szkole.
- Kwalifikacje nauczycieli do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych z danym uczniem określa dyrektor szkoły/przedszkola biorąc pod uwagę rodzaj zajęć prowadzonych z uczniem.

Kadra wspierająca organizację kształcenia uczniów niepełnosprawnych

- zmiany warunków organizowania kształcenia specjalnego

- **Nauczyciele i specjaliści:**

W przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczają dzieci z autyzmem, w tym zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, od 1 stycznia 2016r. **zatrudnia się dodatkowo:**

- **nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, lub**
- **specjalistów, lub**
- **asystenta nauczyciela, o którym mowa w art. 7 ust. 1e ustawy - w przypadku klas I-III szkoły podstawowej, lub**
- **pomoc nauczyciela,**

z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- System oświaty zapewnia **każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu**, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki **wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną**, stosownie do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest także **rodzicom uczniów oraz nauczycielom**, w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.
- Dyrektor szkoły organizując pomoc psychologiczno-pedagogiczną współpracuje w tym zakresie z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, rodzicami uczniów, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, a także organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna

7. Wychowawca klasy lub dyrektor przedszkola lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracują z rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem oraz – w zależności od potrzeb – z innymi nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych i specjalistami, prowadzącymi zajęcia z uczniem, poradnią lub innymi osobami, o których mowa w § 6.

8. W przypadku gdy uczeń był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, odpowiednio wychowawca klasy lub dyrektor przedszkola lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględnia wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem, zawarte w dokumentacji prowadzonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna

§19.

1. Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści w przedszkolu, szkole i placówce **rozpoznają odpowiednio indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia.**

2. Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści w przedszkolu, szkole i placówce prowadzą w szczególności:

1) w przedszkolu - obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna);

2) w szkole - obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów:

a) trudności w uczeniu się, w tym - w przypadku uczniów klas I-III szkoły podstawowej - ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, lub

b) szczególnych uzdolnień;

3) w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej - doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna dla uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności

§20.

- **1. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy, w tym ustalenie dla ucznia form udzielania tej pomocy, a w przypadku form, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1-5 i ust. 2 pkt 112 - także okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, jest zadaniem zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 i 3 ustawy. Podczas planowania i koordynowania udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o którym mowa w ust. 2.

Regulacje prawne – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

W art. 71b dodano ust. 1b jednoznacznie wskazujący, że uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

- **Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET) uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.**

Dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia - zmiany warunków organizowania kształcenia specjalnego

- **Zwiększenie częstotliwości dokonywania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.**
- **Przed opracowaniem IPET należy dokonać Wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia , nie jest ona jednak częścią składową IPET, dokonuje się jej co najmniej dwa razy w roku**

Dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia - zmiany warunków organizowania kształcenia specjalnego

- Oceny poziomu funkcjonowania dziecka i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
- Rodzice dziecka albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu tej oceny.

(§ 6. 9 Rozporządzenia MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z lipca 2015r)

**WIELOSPECJALISTYCZNA
OCENA POZIOMU
FUNKCJONOWANIA UCZNI**

**ANALIZA ORZECZENIA
O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA
SPECJALNEGO**

ŹRÓDŁA INFORMACJI O UCZNIU

**BADANIA SPECJALISTYCZNE
WYKONANE W SZKOLE
(LOGOPEDYCZNE, PSYCHOLOGICZNE,
INNE)**

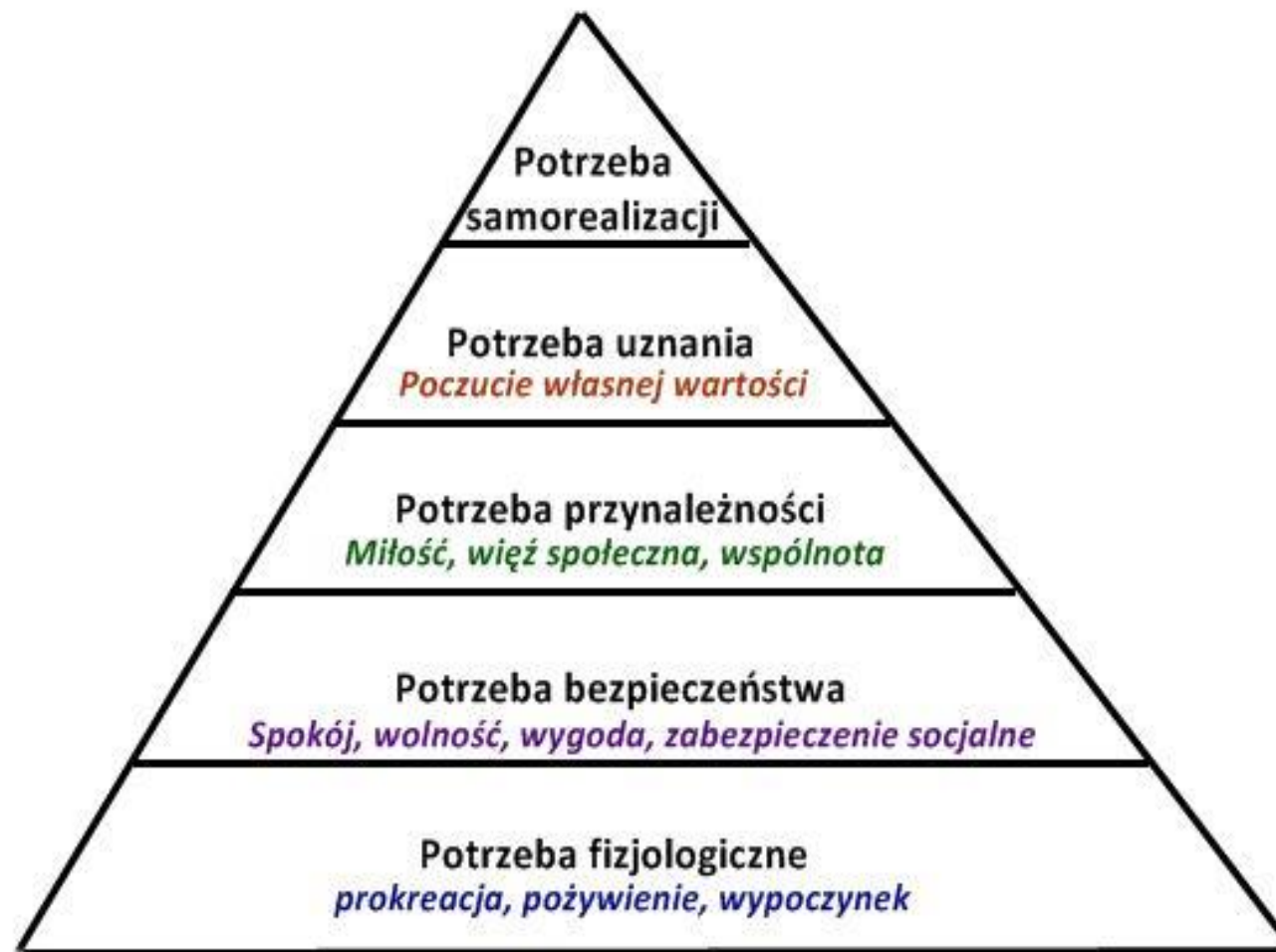
**ROZPOZNANIE PRZEPROWADZONE
PRZEZ NAUCZYCIELI,
WYCHOWAWCÓW
GRUP WYCHOWAWCZYCH**

**RODZICE, OPIEKUNOWIE PRAWNI
I INNI**

1 – POZIOM DIAGNOSTYCZNY

Zwyczajne i specjalne potrzeby ucznia niepełnosprawnego

Zwyczajne i specjalne potrzeby ucznia niepełnosprawnego

- Rozpoznawanie **specjalnych potrzeb edukacyjnych** pozwala na właściwy dobór metod, środków i oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych prowadzących do zaspokojenia potrzeb, a tym samym stworzenia optymalnych warunków rozwoju intelektualnego i osobowościowego.

IPET

- Opracowuje **zespół**, złożony z nauczycieli, wychowawcy grupy lub klasy, specjalistów pracujących z dzieckiem lub uczniem.
- Prace zespołu **koordynuje** wyznaczona przez dyrektora osoba (wychowawca, specjalista).
- Zespół spotyka się w miarę potrzeb, jednak **co najmniej dwa razy do roku** (ocena efektywności udzielanej dziecku pomocy – ocena poziomu funkcjonowania dziecka lub ucznia) .

W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć:

- rodzice dziecka niepełnosprawnego lub pełnoletni niepełnosprawny uczeń
- przedstawiciel poradni psychologiczno – pedagogicznej (także asystent lub pomoc nauczyciela) – na wniosek dyrektora
- inne osoby: lekarza, psycholog, inny specjalista (spoza szkoły czy placówki) – na wniosek rodzica lub pełnoletniego niepełnosprawnego ucznia

(wszystkich uczestników obowiązuje „tajemnica zawodowa”)

IPET

- **do 30 września** roku szkolnego (jeżeli uczeń rozpoczyna właśnie uczęszczanie do szkoły/placówki),
- **30 dni od złożenia orzeczenia** (jeżeli dostarcza to orzeczenie trakcie trwania roku szkolnego),
- **30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany poprzedni IPET** (jeżeli dziecko kontynuuje naukę w tej samej szkole lub placówce),
- IPET opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane preczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- Rodzice dziecka niepełnosprawnego lub pełnoletni uczeń niepełnosprawny **na swój wniosek otrzymują kopię IPET - u**

IPET – jego elementy

Metryczka:

- imię i nazwisko: data urodzenia:
- szkoła i klasa:
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego numer....., z dnia....., wydane na czas:
- nauki w przedszkolu/szkole/gimnazjum/szkole ponadgimnazjalnej przez: Zespół Orzekający PPP
- z uwagi na: (rodzaj niepełnosprawności z orzeczenia)

dodatkowe uwagi:

- posiada dwuletnie opóźnienie szkolne,
- porusza się na wózku inwalidzkim, dodatkowo posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania....

(to, co wydaje się ważne, dla sytuacji/rozwoju danego ucznia)

IPET – jego elementy

1. Zakres i sposób dostosowania programu wychowania przedszkolnego oraz wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości rozwojowych dziecka lub ucznia, w szczególności poprzez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy

- prawo oświatowe
- metody i formy pracy

2. Zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, prowadzących z dzieckiem/uczniem zajęcia – działania o charakterze rewalidacyjnym

- w rozumieniu rewalidacji w ujęciu tzw. szerokim

IPET – jego elementy

3. Formy i okres udzielania dziecku lub uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane

- z rozporządzenia o pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- różne zajęcia, ale nie rewalidacyjne

4. Zajęcia rewalidacyjne oraz inne zajęcia, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka lub ucznia, a w przypadku ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej – także działania z zakresu doradztwa zawodowego i sposób realizacji tych zadań

- zajęcia rewalidacyjne
- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego

IPET – jego elementy

5. Działania wspierające rodziców dziecka w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, placówkami doskonalenia zawodowego, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży oraz ze specjalistycznymi ośrodkami szkolno - wychowawczymi

- PPP
- inne instytucje i organizacje

6. Zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka lub ucznia w realizacji przez przedszkole lub oddział przedszkolny, szkołę lub ośrodek zadań zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

- inne zalecenia zawarte w orzeczeniu, sprzęt specjalistyczny, inna pomoc (to, czego nie zamieszczono wyżej w IPEcie a jest ważne).

IPET – jego elementy

Podpisy pod IPET em

- Koordynator,
- Osoby wchodzące w skład zespołu,
- Wszyscy obecni na zespole – zaproszeni, w tym rodzice (jeżeli rodzice nie byli obecni, i tak należy się z nimi spotkać i omówić zapisy w IPE-cie,
- Wszyscy nauczyciele i specjaliści, którzy mają kontakt z dzieckiem/uczniem w placówce,
- Dyrektor lub wicedyrektor (zatwierdza przyznane formy pomocy).

IPET - to:

- **Oferta szkoły/placówki.**
- **Porozumienie i kontrakt z rodzicami dziecka niepełnosprawnego.**
- **Pokazanie, jak szkoła/placówka obejmuje opieką ucznia niepełnosprawnego i jego rodziców .**

Dla powodzenia zaprojektowanych działań **podstawowe znaczenie ma zasada:**

- **Wszyscy członkowie zespołu wdrażają ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno- terapeutycznym.**
- Warto więc, by nauczyciele i specjaliści określili, jakie działania podejmą, by pomóc uczniowi - **każdy w zakresie** swojego przedmiotu i swoich zajęć.

Wszyscy nauczyciele przestrzegają działań zintegrowanych, zasad pracy z danym uczniem.

Brak skuteczności IPET najczęściej jest konsekwencją:

- nieprawidłowo przeprowadzonego rozpoznania możliwości i ograniczeń ucznia;
- nieprawidłowo określonych celów;
- nietrafnie zaprojektowanych procedur osiągnięcia celów;
- braku „przenikania” części terapeutycznej programu do części edukacyjnej;
- braku współpracy nauczycieli, specjalistów i rodziców na poziomie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych;
- braku współpracy nauczycieli, specjalistów i rodziców na poziomie formułowania i realizacji programu.

W IPET określa się indywidualnie zróżnicowane procedury osiągnięcia celów. Część terapeutyczna IPET ma na celu wspieranie ucznia w osiągnięciu sukcesu.

Ewaluacja pomocy p-p

- Ewaluacja efektów pracy służy ponownemu przyjrzeniu się sytuacji ucznia i jego potrzebom,
- Zweryfikowaniu, które działania można uznać za skuteczne i warto je kontynuować na dalszych etapach pracy, które nie przyniosły oczekiwanych efektów, a jakich działań zaniechano.
- Na tej podstawie można ponownie spojrzeć na potrzeby dziecka i zastanowić się nad tym, jakiego rodzaju dostosowań i wsparcia dziecko będzie potrzebowało w przyszłości.
- Sprawdzenie, czy realizowany program i działania faktycznie wspierają ucznia w rozwoju.
- Identyfikacja mocnych i słabych stron IPET, czy indywidualnego programu.

Przedłużenie etapu edukacyjnego

Każdemu uczniowi niepełnosprawnemu

- można przedłużyć każdy etap edukacyjny przynajmniej o jeden rok, nie dłużej jednak niż:
 - na poziomie szkoły podstawowej - do 18 roku życia
 - na poziomie gimnazjum - do 21 roku życia
 - na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej - do 24 roku życia

Przedłużenie etapu edukacyjnego

- Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu podejmuje rada pedagogiczna, po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej (bez opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej), za zgodą rodziców
- Ta decyzji musi zapaść do końca lutego ostatniej klasy danego etapu edukacyjnego

Nauka języków obcych

- Nie uczą się uczniowie umiarkowanie i znacznie niepełnosprawni intelektualnie – ale czasami chcą, więc mogą w zajęciach uczestniczyć ,
- Uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną uczą jednego języka obcego (na świadectwie stawiamy „kreskę”) ,
- Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim uczy się jednego języka obcego, ale w szkole integracyjnej lub ogólnodostępnej jak chce, to może uczyć się dwóch języków obcych (jak pozostali uczniowie),
- Język migowy może być dodatkowym językiem obowiązkowym ,
- **Z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera), z afazją, z inwalidztwem słuchu (niesłyszący i słabo słyszący) lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi mogą uczyć się tylko jednego języka obcego**, na wniosek rodzica/prawnego opiekuna lub ucznia pełnoletniego, zwalnia dyrektor na drodze administracyjnej – na świadectwie piszemy „zwolniony” – ale czasami chcą chodzić, choć bez oceniania,
- Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, słabo widzący i niewidomi uczą się dwóch języków obcych,

Indywidualne nauczanie

- integracja/włączanie ma aspekt społeczny – poprzez wspólną edukację przygotowujemy młodych ludzi do bycia razem,
- indywidualne nauczanie nie jest „nauczaniem normalnym” dla wieku rozwojowego dzieci i młodzieży, nie uczy funkcjonowania wśród innych, jest „tworem sztucznym”,
- kto raz wejdzie w system indywidualnego nauczania, ten rzadko z niego wychodzi.

Dziękujemy za uwagę

Doradcy metodyczni MODM

**Anna Gawryluk
Barbara Jocz**

Dyżur w Miejskim Ośrodku Doradztwa Metodycznego - środa 14.30-16.00